

REMISSVAR

2022-05-09

Finansdepartementet

Fi2022/00473

Finansmarknadsavdelningen,

Värdepappersmarknadsenheten

Promemorian Nya regler för viss gräsrotsfinansiering

Småföretagarnas Riksförbund har tagit del av promemorian Nya regler för gräsrotsfinansiering och ställer sig positiva till presenterat förslag. Förslaget ska dessutom säkerställa ett högt konsumentskydd och investerarskydd i allmänhet för att främja förtroendet för och utvecklingen av gräsrotsfinansiering. Avvägningen mellan nyttan för samhällsutveckling via kapitalförsörjning för små och medelstora företag visavi risker med penningtvätt och finansiering av terrorism har fått en tydlig slagsida åt det senare. Utgångspunkten borde vara att crowdfunding i första hand används i seriösa sammanhang. Småföretagarnas Riksförbund har i sitt näringspolitiska program konstaterat att tillväxt och kapital är förutsättningar för ett företagsklimat i världsklass. I Sverige finns inte, i motsats till många andra länder, möjlighet att ha aktiebolag med lågt aktiekapital eller att använda obeskattade pengar till företagsuppbyggnad. I Sverige finns inte heller något välfungerande system där tjänsteföretag kan låna pengar, eftersom personal eller idéer inte fungerar som säkerhet i bank. Av bland annat dessa skäl startas alltför få företag i Sverige. Främst små företag, tjänsteföretag, företag på glesbygd och företag drivna av kvinnor och utlandsfödda har i dagsläget problem med finansiering, och för dem behövs ett ständigt fokus på bättre kapitalförsörjning till företagande. Av dessa anledningar ser Småföretagarnas Riksförbund en kompletterande möjlighet för dessa företag att via ett välfungerande, enkelt och tydligt regelverk för gräsrotsfinansiering få tillgång till bättre kapitalförsörjning.

Sammanfattning av förslaget

Gräsrotsfinansiering kan beskrivas som en metod för att finansiera projekt, där mindre belopp samlas in från ett större antal personer. Några typer av sådan finansiering regleras i EU:s förordning om gräsrotsfinansiering och den lag som kompletterar förordningen. För vissa typer av andels- och lånebaserad gräsrotsfinansiering saknas ändamålsenliga regler. I promemorian föreslås därför en ny lag för vissa plattformar för förmedling av finansiering. Den nya lagen syftar till att bidra till en sund utveckling för dessa typer av finansiering, säkerställa ett högt skydd för investerare – särskilt sådana som är konsumenter – och skapa ett högt förtroende för denna del av finansmarknaden. Det införs bestämmelser om bl.a.

- tillstånd, tillsyn och ingripanden av Finansinspektionen,
- hur verksamheten ska organiseras och bedrivas,
- krav när det gäller uppförande och skydd för investerare,
- tillämpningen av aktiebolagslagens s.k. spridningsförbud i vissa fall, och
- skydd för låntagande konsumenter.

I promemorian föreslås även att plattformar för yrkesmässig belönings- och donationsbaserad gräsrotsfinansiering ska kräva registrering och omfattas av åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism.

Den nya lagen och lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2023.

Syftet med promemorians förslag

Förslagen i denna promemoria syftar till att tillgodose det behov av reglering för framför allt låne- och andelsbaserad gräsrotsfinansiering som kvarstår trots EU:s förordning om gräsrotsfinansiering. En utgångspunkt för förslagen är den analys som görs i betänkandet Gräsrotsfinansiering. Förslagen som lämnas i denna promemoria är dock anpassade till den EU-reglering som nu finns. En annan utgångspunkt för förslagen i denna promemoria är att de krav som ställs på låne- och andelsbaserad gräsrotsfinansiering som omfattas av det nya regelverket ska motsvara de krav som ställs på leverantörer av gräsrotsfinansieringstjänster enligt EU:s förordning om gräsrotsfinansiering. Det medför att de lagförslag som lämnas här skiljer sig väsentligt från de som lämnades av Utredningen om gräsrotsfinansiering, bl.a. när det gäller regleringens detaljnivå.

Småföretagarnas Riksförbunds synpunkter på förslaget

Småföretagarnas Riksförbund lämnade i sitt tidigare remissvar på betänkandet Gräsrotsfinansiering synpunkten att, det var av stor vikt att presenterat lagförslag blir harmoniserat med Europeiska kommissionens förslag Regulation of the European parliament and of the council on European Crowdfunding Service Providers (ECSP) for business, COM(2018) 113 final. Dessa synpunkter har i promemorian besvarats och tagits fasta på. Vidare påpekade förbundet på risken att en reglering av plattformar för gräsrotsfinansiering kan hämma eller snedvrída konkurrensen bland svenskregistrerade aktörer till förmån för övriga europeiska aktörer, vid händelse av att en överimplementering av begränsningar i svensk lagstiftning.

Utifrån beskrivningen av förslagets konsekvenser avsnitt 19 bedömer Småföretagarnas Riksförbund att det föreligger en viss risk för överimplementering då det förstärkta konsumentskyddet kan försämra konkurrensvillkoren i förhållande till europeiska konkurrenter.

Å andra sidan är Småföretagarnas Riksförbund positiva till promemorians förslag att förbättra och förstärka gräsrotsfinansiering som ett trovärdigt och accepterat alternativ på finansieringsmarknaden.

Det finns många goda samhällsnyttiga effekter om små och medelstora företag, utanför riskkapitalmarknadens snäva upptagningsområde, får utökad möjlighet till tillväxtkapital via alternativa finansieringsformer. Ska Sverige lyckas med sin målsättning om hållbart företagande är det av största vikt att finansiella styrinstrument utgår ifrån de små företagens förutsättningar och att hållbart investeringskapital görs tillgängligt till alla de små innovativa och nytänkande företag som i vardagen utvecklar produkter och tjänster som bidrar till både lokala och globala lösningar på både sociala och miljömässiga utmaningar.

Med vänlig hälsning

Peter Thörn
Förbundsordförande

Mattias Andersson
Näringspolitiskt ansvarig